

Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Mottaker
Jærtaxi AS
Jærvegen 530
4350 KLEPPE
Norge

Deres ref.:

Vår ref.: 2021/0781-14

Saksbehandler: Line Rakner

Dato: 21.07.2021

Avgjørelse - klage over avvisningsvedtak

Jærtaxi AS (heretter *klager*) innga 30. april 2021 klage til Klagenemnda for offentlige anskaffelser på Hå kommune (heretter *innklagede*). Klagen gjaldt innklagedes åpne anbudskonkurranse kunngjort 15. mars 2021 vedrørende anskaffelse av busstransport av elever og andre brukere i kommunen.

Klagenemndssekretariatet avviste klagen 13. juli 2021 med den begrunnelse at klagen var uhensiktsmessig for behandling i klagenemnda siden klagen, etter sekretariatets oppfatning, klart ikke kunne føre frem, jf. § 9 i forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser (heretter *klagenemndsforordningen*).

Klager har i rett tid påklaget avvisningsbeslutningen. Det er klagenemndas leder som er klageinstans i dette tilfellet, jf. den samme forskriftsbestemmelsen.

Klager har i korthet anført:

Klagen er begrunnet med at det i avvisningsvedtaket ikke fremkommer hvorfor det første anbudet ble avlyst, alternativt er det ikke belyst på korrekt måte. Det fremgår også av klagen at det rimeligste tilbudet nødvendigvis ikke ble valgt.

Bemerkninger fra klagenemndas leder:

Nemndsleder har gått gjennom sakens dokumenter og vurdert klagers anførsler i klagen og er kommet til samme resultat enn klagenemndsekretariatet.

Innklagede kunngjorde allerede i januar 2021 en tilsvarende konkurranse vedrørende busstransport i kommunen, men denne ble avlyst før ny konkurranse ble utlyst med endrede kapasitets- og miljøkrav. Klagen kan tolkes som om det er sider ved den opprinnelige avlyste konkurransen klagen gjelder.

Postadresse:

Postboks 511
Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00

post@knse.no

www.klagenemndssekretariatet.no

Nemndsleder presiserer derfor, slik det også fremkommer av sekretariatets avvisningsvedtak, at klagen av 30. april 2021 ikke gjelder spørsmålet om avlysningen av den første konkurransen var ulovlig, men om kravspesifikasjonene satt i den nye konkurransen kunngjort 15. mars 2021 var ulovlige fordi de var endret til fordel for en leverandør. Det fremkommer klart av klagen under punktet «Hva klager du på?».

Når det gjelder klagers anførsel om ulovlig tilpasning av kravspesifikasjonene, viser nemndsleder til sekretariatets vedtak der det er lagt til grunn at de krav til miljø og kapasitet som ble stilt i konkurransen, var lovlige siden de hadde tilstrekkelig tilknytning til leveransen og stod i forhold til anskaffelsens formål og verdi, jf. anskaffelsesforskriften § 15-1 annet ledd. Sekretariatet har vist til at anskaffelsen gjaldt busstransport for elever og brukere i kommunen, og at kapasitetskravet ble inntatt etter innspill fra brukergruppene. Når det gjelder kravet om at alle kjøretøyene måtte oppfylle utslippskrav tilsvarende Euronorm VI, er det vist til at kravet hadde som formål å redusere miljøbelastningen ved busstransporten, og at et slikt krav er forholdsmessig og i tråd med anskaffelsesloven § 5 og anskaffelsesforskriften § 7-9. Dette kravet ble for øvrig også endret etter innspill utenfra.

Nemndsleder deler sekretariatets oppfatning. Det er ikke fremkommet noe i klagen som tilsier at de nye kravene ikke var saklig begrunnet eller at de var fremsatt ut fra et ønske om å favorisere en bestemt leverandør.

Klagen over avvisningsvedtaket tas etter dette ikke til følge, jf. klagenemndforskriften § 9 første ledd.

Konklusjon:

Klagen tas ikke til følge, og avvisningsvedtaket blir å opprettholde.

Denne avgjørelse sendes klager via e-post. Kopi sendes innklagede til orientering.

Sverre Nyhus
Klagenemndas leder

Dokumentet er godkjent elektronisk

Mottaker
Jærtaxi AS

Postadresse
Jærvegen 530

Poststed
4350 KLEPPE
Norge
4350 KLEPPE
Norge

Kontakt/e-post
post@jtt.as
Jostein Johansen
jostein@jtt.as

Jærtaxi AS

Jærvegen 530

Kopi til:

Hå kommune

Postboks 24

4360 VARHAUG
Norge
4360 VARHAUG
Norge

post@ha.kommune.no
Silje Stokkeland
sist@ha.kommune.no

Hå kommune

Postboks 24

KLAGEMENDSSEKRETARIATET

Kopi til
Jærtaxi AS
Jærvegen 530
4350 KLEPPE
Norge

Deres ref.:

Vår ref.: 2021/0781-11

Saksbehandler: Bernt Bjørnsen Magnus

Dato: 13.07.2021

Avvisning av klage på offentlig anskaffelse

Klagenemndas sekretariat viser til deres klage av 30. april 2021 på offentlig anskaffelse av busstjenester til turtransport. Vi har besluttet å avvise klagen som uhensiktsmessig for behandling i klagenemnda, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 9. Grunnen er at klagen klart ikke kan føre frem.

Nedenfor gis en oppsummering av bakgrunnen for klagen og sekretariatets vurdering.

Bakgrunn:

- (1) Hå kommune (heretter *innklagede*) kunngjorde i januar 2021 en åpen anbudskonkurranse for anskaffelse av busstransport av elever og brukere fra Hå kommune. Konkurransen ble avlyst og kunngjort på nytt 15. mars 2021. Anskaffelsens verdi ble estimert til 500 000 kroner over 1,5 år. Det var i tillegg opsjon på forlengelse i ett år. Tilbudsfrist var 16. april 2021.
- (2) I den avlyste konkurransen var det stilt et miljøkrav i kravspesifikasjonen om at leverandørene måtte fremlegge gyldig miljøsertifikat. Det var ikke stilt et særskilt krav om kapasitet, men det var påkrevd at leverandørene skulle stille med kjøretøy som hadde nok sitteplasser til alle passasjerene.
- (3) Mens konkurransen pågikk mottok innklagede 8. februar 2021 e-post fra miljøstiftelsen Zero med spørsmål om hva slags miljøsertifikat det ble stilt krav om. Det ble også stilt spørsmål om hvilke vurderinger innklagede hadde gjort for å minimere miljøbelastningen i henhold til anskaffelsesforskriften § 7-9.
- (4) Etter avlysning av konkurransen sendte innklagede 2. mars 2021 e-post til skolene og brukerne som skulle bruke busstjenestene for å kartlegge deres behov. Til dette fikk innklagede blant annet som svar at turene stort sett vil være på under 55 personer, men at den største type turen som ville bestilles var for hele skolen, ca. 200 elever.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

- (5) Konkurransen ble kunngjort på nytt 15. mars 2021. Miljøkravet i kravspesifikasjonen var da endret til at alle kjøretøy med tillatt totalvekt over 3,5 tonn som brukes i oppdragsutførelsen fra kontraktens oppstart, skal «*oppfylle utslippskrav tilsvarende Euronorm VI.*»
- (6) Det var også inntatt et krav om minimum kapasitet på 200 passasjerer. Det var opplyst at hovedtyngden var oppdrag ville være på 30-65 passasjerer, men at det ville forekomme oppdrag på opp mot 200 passasjerer.
- (7) Kontrakt skulle tildeles på bakgrunn av tildelingskriteriene «*Pris*» som talte 70 prosent, og «*Kvalitet*» som talte 30 prosent.
- (8) Innen tilbudsfristen mottok innklagede fra Jærtaxi AS (heretter *klager*), VY Buss AS, Jæren Maxitaxi AS og Tide Buss AS.
- (9) Kontrakt mellom innklagede og VY Buss AS (heretter *valgte leverandør*) ble inngått 18. mai 2021.

Sekretariatets vurdering:

- (10) Klager har deltatt i konkurransen, og har saklig klageinteresse, jf. klagenemndforskriften § 6. Klagen er rettidig. Konkurransen gjelder anskaffelse av busstransport som er en tjenesteanskaffelse. Anskaffelsens verdi er estimert til 500 000 kroner over 1,5 år. Inkludert opsjonen på forlengelse i ett år legger sekretariatet til grunn at anskaffelsens verdi er 833 333 kroner, jf. forskriften § 5-4 første ledd. Anskaffelsen er dermed under kunngjøringspliktig terskelverdi, jf. forskriften §§ 5-1 og 5-3.
- (11) Innklagede har imidlertid kunngjort anskaffelsen som en åpen anbudskonkurranse, og angitt i konkurransegrunnlaget at anskaffelsen følger forskriften del III. Det norske regelverket må forstås slik at konkurransen i et slikt tilfelle følger forskriften del III, jf. NOU 2014:4 side 61 til 63. I tillegg til lov om offentlige anskaffelser 17. juni 2016 nr. 73, følger anskaffelsen dermed forskrift om offentlige anskaffelser 12. august 2016 nr. 974 del I og del III.

Ulovlige krav i kravspesifikasjonen

- (12) Klager har anført at innklagede har brutt regelverket ved å bruke kunnskap fra den avlyste konkurransen til å endre kravene i kravspesifikasjonen i den nye konkurransen. Ifølge klager har innklagede på en ulovlig måte endret kravene til fordel for en leverandør. Det er ikke anført at avlysningen av den første konkurransen var ulovlig.
- (13) Sekretariatet tar først stilling til om kravene til miljø og kapasitet i den nye konkurransen, var ulovlige.
- (14) Det følger av forskriften § 15-1 annet ledd at kravene i kravspesifikasjonen skal ha «*tilknytning til leveransen og stå i forhold til anskaffelsens formål og verdi*».
- (15) I kravspesifikasjonen ble det som nevnt stilt krav om at leverandørene måtte ha kapasitet til å frakte opp til 200 elever, og at kjøretøy med tillatt totalvekt over 3,5 tonn skulle oppfylle utslippskrav tilsvarende Euronorm VI.
- (16) Anskaffelsen gjaldt busstransport av elever og brukere fra kommunen. Det er ikke tvilsomt at kravene har tilknytning til leveransen.

- (17) Det at kravet skal «*stå i forhold til anskaffelsens formål og verdi*», innebærer at det ikke skal settes krav til ytelsen som er strengere enn det som er nødvendig for å oppnå formålet med anskaffelsen, herunder hva som er nødvendig for å tilfredsstille det behovet oppdragsgiveren har. Kravspesifikasjonen må dermed ikke medføre unødvendige hindringer for konkurransen. Vurderingen av hvilke krav som er nødvendige å stille, ligger innenfor det innkjøpsfaglige skjønnets som i begrenset grad kan overprøves rettslig, se klagenemndas avgjørelse i sak 2021/120.
- (18) Kravet om minimum kapasitet på 200 personer ble inntatt i konkurransegrunnlaget etter innspill fra brukergruppene. Det er dermed klart at kravet var nødvendig for å oppnå formålet med anskaffelsen, og at kravet står i forhold til anskaffelsens formål og verdi.
- (19) Slik sekretariatet forstår det er Euro VI en motorteknologi som vesentlig reduserer utslipp av nitrogenoksider, NOX og avgasspartikler i forhold til tidligere generasjoner tunge kjøretøy. Oppdragsgivere har anledning til å stille krav til ytelsen som er strengere enn det som er minimumskravet for at ytelsen lovlig kan leveres, så lenge kravet er forholdsmessig, se klagenemndas avgjørelse i sak 2021/120 avsnitt 31.
- (20) Kravet har til formål å redusere miljøbelastningen ved busstransporten. Dette er også i tråd med forskriften § 7-9 og anskaffelsesloven § 5. Sekretariatet finner det klart at kravet om Euronorm VI var forholdsmessig, og at kravet dermed var lovlig.
- (21) Kravet ble inntatt i den nye konkurransen blant annet fordi miljøstiftelsen Zero hadde kontaktet innklagede med spørsmål om hvilke vurderinger innklagede hadde gjort for å minimere miljøbelastningen i den senere avlyste konkurransen.
- (22) Det er plausible grunner til at de nye kravene ble inntatt i kravspesifikasjonen, og det er ikke holdepunkter for at de nye kravene ble inntatt for å tilpasse kravene til en bestemt leverandør. Sekretariatet kan ikke se at de nye kravene til kapasitet og miljø i kravspesifikasjonen medfører at innklagede har gått utenfor sitt innkjøpsfaglige skjønn, eller at det på andre måter var i strid med prinsippene i anskaffelsesloven § 4. Klagers anførsel om dette kan klart ikke føre frem.
- (23) Det bemerkes for øvrig at klagers tilbud etter det opplyste ble avvist fordi det ikke oppfylte miljøkravet i kravspesifikasjonen. Dette er ikke bestridt av klager. Innklagede brøt dermed ikke regelverket ved å avvise klagers tilbud, jf. § 24-8 annet ledd.
- (24) Ettersom sekretariatet har funnet at klagen klart ikke kan føre frem, avvises den som uhensiktsmessig for behandling i klagenemnda, jf. klagenemndeforskriften § 9.

Klageadgang:

Dere kan klage på avvisningsvedtaket til klagenemndas leder, som i så fall vil avgjøre om klagen likevel skal behandles av klagenemnda. Klagenemndas leder kan bare ta stilling til de faktiske forholdene som er vurdert i denne avvisningen, og det er ikke anledning til å fremme nye rettslige anførsler/påstander. Det holder derfor at du informerer sekretariatet om at du påklager avvisningsvedtaket.

En slik klage må foreligge senest tre virkedager etter at dere er blitt kjent med vårt avvisningsvedtak. Med virkedager menes her alle dager unntatt lørdager, søndager, offentlige helligdager og offentlige fridager. Klagefristen kan ikke forlenges.

Line Rakner
 Seniorrådgiver

Bernt Bjørnsen Magnus
 Rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Mottaker
 Jærtaxi AS

Postadresse
 Jærvegen 530

Poststed
 4350 KLEPPE
 Norge

Kontakt/e-post
 Jostein Johansen
 jostein@jtt.as

Kopi til:

Hå kommune

Postboks 24

4360 VARHAUG
 Norge

post@ha.kommune.no

Hå kommune

Postboks 24

4360 VARHAUG
 Norge

Silje Stokkeland
 sist@ha.kommune.no

Jærtaxi AS

Jærvegen 530

4350 KLEPPE
 Norge

post@jtt.as